Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 19.000
Letna inozemstvo Lir. 30.000
Letna inozemstvo, USA dol. 28
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIV. - Štev. 37 (1721) Gorica - četrtek, 30. septembra 1982 - Trst Posamezna številka Lir 400

Skrb za starejše ljudi

Letos se veliko govori o pomoči vseh družbenih skupin starejšim ljudem, da bi živeli polnokrvno, dejavno in zadovoljivo starost. Veličino neke civilizacije merimo prav po tem, kakšno pozornost namenja kulturnim in duhovnim vrednotam in kako pomaga starajočim se osebam, da bi se v družbi res počutili enakopravni in dejavni člani skupnosti.

Cerkev je vedno skrbela za starejše osebe in opozarjala na krščanski in človeški vidik starosti, primernosti družinskega ozračja zanje in prebujanje javnega zanimanja za pomoč tem ljudem. Starost je naravna stopnja in krona življenja. Res je, v tem obdobju pojemajo življenjske sile, toda to je tudi čas, ko ljudje žanjejo sadove svojega dela. To je čas modrega in treznega premisleka in umirjanja.

POMOČ DRUŽBE

Starejše osebe nikakor ne smejo biti odrinjene na rob življenja in prepuščene sebi. Če se sedanja družba ne bo zavzela zanje, bo tako izgubila pomemben sestavni del same sebe, tisti del, ki jo bogati in modro usmerja. Družba lahko starejšim pomaga iz osamljenosti in odrinjenosti z različnimi ustanovami, ki tem ljudem omogočajo, da dejavno sodelujejo v vsakdanjem življenju. Nihče ne sme pozabiti na probleme te dobe človekovega življenja.

A vse to ne zadostuje! V nas vseh se mora nekaj spremeniti: v posameznikih, v družinah, v župnijah. Samó razmišljanje nam more odpreti oči in odpreti srce, da bomo videli in pomagali. Vedno več je starejših ljudi, tudi po naših mestih in vaseh. Vedno več je osamljenih.

Ali niso včasih ti ljudje podobni bolniku iz evangelija, ki je bil 38 bolan in je v kopeli pred jeruzalemskimi vrati zaman čakal na pomoč, dokler ni dočakal Jezusa, kateremu je potožil: »Nikogar nimam.« Ne samo v revnejših predelih, tudi za lepimi zidovi se skriva osamljenost ostarelih, ki tožijo: »Nikogar nimam.« Pa pravimo, da smo kristjani. Kje je spoznavno znamenje kristjana: ljubezen?

NAŠ PRISPEVEK

Gotovo je odnos do staranja in do starejših ljudi zelo različen, a pomnimo, da svetopisemska Knjiga modrosti pravi: »Moj sin, podpiraj svojega očeta v njegovi starosti, ne žali ga, dokler živi! Ako mu pamet peša, mu prizanašaj in ga ne zaničuj v vsej svoji moči.«

Kaj bomo naredili, kako se bomo ravnali? V današnjih razmerah ni vedno lahko na ta vprašanja odgovoriti, še težje pa pravilno ravnati tudi s tistimi, ki so nam blizu, so stari in jim moči pešajo in so nam, skoraj bi rekli, v nadlego. Mi ne moremo delati čudežev, da bi hromi hodili, bolni ozdraveli, lahko pa naredimo več kot to: da jih imamo radi.

TUDI PRIZADETI SAMI SI MORAJO POMAGATI

Še eno besedo vsem, ki na svojih ramenih občutijo težo let in tistim, ki se temu cilju že bližajo.

Gotovo je naloga družine, da vsakemu staremu človeku pomaga mirno in srečno preživeti zadnja leta življenja. Tudi država ima nalogo, da socialne zakone in socialno skrbstvo tako uredi, da bodo stari ljudje, naj so že med svojimi ali pa sebi prepuščeni, lahko živeli človeka vredno življenje.

Tudi Cerkev ima nalogo, da v svojem okrožju starim ljudem pomaga, da se le-ti ne čutijo izrinjene iz cerkvene skupnosti, da jim nudi možnost sožitja in sodelovanja, a kjer je potrebno, tudi pomoč.

Vse to drži. A najbolj si morajo pomagati prizadeti sami. Prvo je vedro srce. Pa veliko zaupanje v božjo previdnost. Če Kristus pravi, da še las ne pade z glave brez Očetove volje, naj zaupajo tedaj, da bodo svojo starost uredili s človeškim prizadevanjem in božjo pomočjo.

Osamljenost, črnogledje, za ti dve nesreči ni zdravila, če živimo le za zdanji čas. Uidejo jima samo tisti, ki verujejo v večnost. Ti niso nikdar sami.

Zakaj si potrta, moja duša, zakaj se vznemirjaš? Zaupaj v Boga!

L. ŠKERL

Vsi so jih pustili na cedilu

Pokol palestinskih beguncev še vedno odmeva širom po svetu. Po dolgem času spet prisostvujemo raznim protestnim povorkam zoper Izrael in njegovega zaveznika Sev. Ameriko; na raznih zasedanjih se sprejemajo protestne resolucije zoper organizatorje pokola in njegove izvajalce, na občinskih, pokrajinskih in deželnih sejah se glasuje zoper izraelsko nasilje, skratka: spet se je sprožil neki nevidni vzvod, ki je miroval ves čas, ko je bila v igri Sovjetska zveza s svojimi priskledniki. Čakali smo, da bi razni sindikati sprožili protestne povorke, ko se je zvedelo za rodomor kampučijskega prebivalstva (dva do tri milijone!) s strani kampučijske komunistične partije, čakali ko so sovjetske čete zasedle Afganistan in nadaljujejo z zasedbo uničujoč cela naselja (koliko takih Bejrutov kot je bil zadnji!), čakali ko je general Jaruzelski dal zapreti na ukaz Moskve tisoče delavcev, pa je ostalo vse tiho!

Sedaj se zopet protestira. Žal nas ti protesti ne prepričajo, kajti poleg iskrenih je tudi mnogo dirigiranih. Še več, tisti ki protestirajo, so v mnogočem krivi tragedije palestinskega ljudstva. Da ne ostanemo pri besedah, preidimo k dejanjem!

KRIVDA SOVJETSKE ZVEZE

Svet je bil zadnje tedne in mesece osupel nad nemočjo in brezbrižnostjo Moskve. SZ si pomaga z obtožbami na račun Arabcev, ki jih krivi neenotnosti in se omejuje na propagandne izjave, ki nikogar ne prepričajo. Moskvo trenutno malo zanima usoda Palestincev ali Libanoncev, temveč ji gre predvsem za ureditev odnosov z ZDA. Gre ji za pogajanja o razorožitvi, za nakup 40 milijonov ton pšenice, ki jih ni sposobna pridelati doma 65 let po oktobrski revoluciji.

Nemoč sovjetskega orožja, ki ga prodajajo zaveznikom na Bližnjem vzhodu da misliti. V spopadu zastarelih sirskih letal tipa mig z izraelskimi fantomi, ki jih je prispevala Sev. Amerika, je bilo uničenih kar 80 migov in komaj trije fantomi. Dejstvo je, da je izraelsko-ameriška obveščevalna služba popoln gospodar nad tem območjem. Izraelci so uničili sirski raketni sistem SAM ne da bi naleteli na odpor. Washington daje Izraelu najmodernejše orožje brez pridržkov, Moskva pa ne zaupa nikomur. Palestinec Arafat, Iračan Husein, Sirec Asad si v Moskvi podajajo kljuke in terjajo orožje, odpravljeni so pa z obljubami. In kako naj bo drugače, ko pa ima SZ zvezane roke zaradi Afganistana, Poljske in stanja v državah »realnega socializma«.

INTERESI SEV. AMERIKE

Vse povojne ameriške vlade so nudile Izraelu vsestransko politično, vojaško, gospodarsko, finančno, tehnološko in propagandno pomoč. Občasna odstopanja od celostne pomoči Izraelu so namenjena le pomiritvi domače javnosti in nekaterih bolj občutljivih zaveznikov, niso pa odstopanje od ameriške strategije, ki smatra Bližnji in Srednji vzhod kot vso Latinsko Ameriko za svoje nedotakljivo področje.

Izrael je in ostaja za ZDA njihov odločilni zaveznik in porok njihovih interesov. Judovski ministrski predsednik to ve in to tudi do skrajnih meja izkorišča. Ve tudi, da za Washington desettisoči pobitih in stotisoči pregnanih ne pomenijo dosti, saj ne gre za Američane. Ve tudi, da temeljev ameriške zunanjepolitične strategije ne določa niti državni tajnik (zunanji minister) niti ameriški predsednik. Odloča velekapital, vojaško-industrijski blok, finančni center na ulici Wall Street v New Yorku, preknarodne družbe in povsod navzoči židovski element. Zlasti kadar so v ZDA predsedniške volitve, je ta odločilen pri izbiri novega voditelja države. Trenutno Reagana bolj zanima blokada izgradnje plinovoda od Sovjetske zveze do Zahodne Evrope pa prodaja milijonov ton žita Sovjetski zvezi kot pa usoda palestinskega ljudstva.

NEMOČ ARABSKIH DRŽAV

Daleč največje razočaranje vzbuja ravnanje arabskih držav. Danes so med seboj bolj sprte, sovražne in nemočne kot kdajkoli prej. Množijo se medsebojne obtožbe, sumničenja, manipulacije, ki gredo tako daleč, da nekaterim od njih celo ustreza, da bi bili Palestinci razseljeni po vsem svetu, Palestinska osvobodilna organizacija pa uničena.

Sto milijonov Arabcev, ki pa sicer nikoli niso bili en narod, se ni sposobno postaviti po robu trem milijonom Izraelcev. Arabci imajo moderno oborožitev vseh vrst, milijarde dolarjev doma in v tujini, zlasti v ameriških bankah, so največji izvozniki nafte, toda vse to uporabljajo ne zoper Izrael, ampak le za svoje sebične interese. Saudski kralj rešuje svoje dolarje in dinastijo, Sirija sebe, saj zavisi popolnoma od Moskve, libijski Gadafi s svojimi izzivalnimi izjavami pošilja le druge v ogenj, Alžirija se repenči, a ničesar ne stori. In tako drug za drugim. Če obsojamo ZDA, Izrael, SZ, potem spadajo na isto zatožno klop tudi arabske države in ves islamski svet.

RAZOČARALI SO TUDI NEUVRŠČENI

Libanon in PLO sta polnopravni članici gibanja neuvrščenih držav, ki so ga pokojni Tito, Nehru in Naser priklicali v življenje. Tudi skoraj vse arabske in afriške države so članice tega gibanja. In kaj so do sedaj storile v korist Palestincev? Nič drugega kot da so se zatekle k plohi besed, k resolucijam, protestom. Pa saj niso bile zmožne niti ustaviti spopada med Irakom in Iranom, ki oba spadata v krog neuvrščenih. Ta nesrečna, nikomur potrebna vojna usodno vpliva tako na gibanje samo kot na pomoč arabskih držav Palestincem in Libanonu. Siriji, ki jo sedaj Izrael najbolj ogroža, je pomembnejša oslabitev sosednjega Iraka kot skupen odpor proti Izraelu.

Nobena neuvrščena država ni v zvezi s pokolom v Bejrutu prekinila diplomatskih in gospodarskih odnosov z Izraelom. Tudi Romunija, ki je stalna opazovalka na vseh vrhunskih srečanjih neuvrščenih držav, še naprej vzdržuje diplomatske stike z Izraelom. Razumljivo, ko pa je »oficir za zvezo« med SZ oz. varšavskim paktom in Izraelom, čeprav ima Moskva v Izraelu še druge, prav zanimive postojanke.

Socialistična internacionala objokuje žrtve izraelskega napada, ne pritiska pa na izraelsko delavsko stranko, ki je njena članica. Evropska gospodarska skupnost se sestaja in obsoja Izrael, a še naprej trguje z njim. Ko je šlo za neprimerno manj pomembno intervencijo Vel. Britanije v Argentini zaradi Malvinskega otočja, so takoj gospodarsko blokirali Argentino. Za Izrael pa veljajo druge mere. Tudi tisoči pobitih voditelje EGS bore malo vznemirjajo.

GROBE NAPAKE PALESTINCEV

Čeprav so si Palestinci zaradi zadnjih dogodkov pridobili splošno naklonjenost, pa je treba reči, da so si v mnogočem sami izkopali jamo, v katero so sedaj padli.

Značilna zanje je bila notranja neenotnost, saj sestavlja PLO osem med seboj sprtih skupin, tako da Jaser Arafat ni mogel nikdar samostojno odločati. Precenjevali so svoje sposobnosti, podcenjevali pa izraelske ter premalo upoštevali povezanost ciljev in interesov ZDA in Izraela. Predvsem pa so precenjevali tehnološko vrednost sovjetske oborožitve in zaslombo s strani Moskve, ki se je v odločilnih trenutkih izkazala za neobstoječo.

Tudi bi morali Palestinci kritično presoditi, koliko so s svojim ravnanjem, dostikrat objestnim, odbili arabske države pa tudi arabsko prebivalstvo, zlasti v Libanonu. S tem v zvezi naj omenimo, kaj poroča tednik »Il nostro tempo«, ki izhaja v Turinu o izjavi, ki jo je podal turinski občinski svetovalec Giampiero Leo, potem ko se je z občinsko delegacijo vrnil z Bližnjega vzhoda. Njegova izjava se glasi:

»Mlad libanonski kristjan, po imenu Ibrahim, mi je dejal: "Ves svet objokuje te dni Palestince, nihče pa noče vedeti, kaj se je zgodilo z nami kristjani. Sprejeli smo Palestince, ko so jih pobijali v Jordaniji, v Siriji jih pošiljali v taborišča, v Egiptu izgnali. Pa so se Palestinci brezobzirno naredili za gospodarje v naši hiši, začeli pobijati nas kristjane, ki od nekdaj tu živimo, enako zmerne muslimane, ki jim niso šli na roko. Palestinci so mi ubili osem sorodnikov, med njimi starše.«

Prav je, da ob zadnjem pokolu v Bejrutu slišimo tudi ta glas. Kri rodi kri, nasilje rodi novo nasilje. Žal plačajo račun navadno nedolžni. Palestinski gverilci so na varnem, ljudstvo pa je ostalo brez zaščite. Vsi so ga pustili na cedilu.

J. K.

■ Libanonski parlament je skoraj soglasno imenoval za novega predsednika libanonske republike na mesto nedavno ubitega Beširja Džemajela njegovega brata Amina. Prisotnih je bilo 80 poslancev; le trije so se vzdržali. Za Amina Džemajela so glasovali tudi poslanci levice in iz muslimanskih vrst, ker vidijo v njem moža sprave in narodne pomiritve. Vsi Libanonci od njega pričakujejo, da bo dosegel umik tako sirskih kot izraelskih čet iz Libanona in obnovil libanonsko oblast v državi, ki so jo spodnesli prav Palestinci, ki so v Libanonu nastopali kot da bi bili oni gospodarji dežele.

Tudi znanstveniki obsojajo vojno

Na pobudo Papeške akademije znanosti se je v Vatikanu zbralo 64 predsednikov državnih Akademij znanosti iz celega sveta, med njimi nekateri Nobelovi nagrajenci. Odzvali so se tudi predsedniki akademij iz socialističnih držav. Dva dni so razpravljali o moderni vojni in miru. Na koncu so vsi soglasno odobrili dokument, ki ga je prej pripravila skupina znanstvenikov. V njem obsojajo uporabo jedrskega orožja in obsojajo sploh vsako napadalno vojno. Pri tem so molče priznali, da je sv. oče najvišja moralna avtoriteta v sedanjem svetu. Zato so njemu prepustili, kdaj in kako naj zaključni dokument objavi.

Značilna uveljavitev pristašev čistega okolja v Zah. Nemčiji

V deželi Hessen (Zah. Nemčija) so bile preteklo nedeljo volitve, za katere je vladalo veliko zanimanje. Pokazale naj bi, kako mislijo volivci z ozirom na vladno krizo, ki so jo sprožili liberalci z odstopom svojih ministrov. Volivni izid je bil za liberalce katastrofalen. Od 6,6 % glasov na prejšnjih volitvah so padli na 3,1 %. Ker volivni zakon določa, da ostane stranka, ki ne doseže 5 % glasov, brez zastopnikov, liberalci v novem deželnem parlamentu ne bodo več zastopani. Do sedaj so imeli 7 poslanskih mest.

Krščanski demokrati in socialdemokrati so oboji rahlo nazadovali. Prvi so prejeli 45,6 % glasov (leta 1978 46 %) ter 52 sedežev (−1), drugi pa 42,3 % glasov (pred 4 leti 44,3 %) ter 49 sedežev (−1).

Presenečenje pomeni stranka »zelenih«, tj. pristašev čistega okolja. Leta 1973 so prejeli komaj 2 % glasov in ostali seveda brez poslanskih mest, to pot pa so si osvojili 8 % glasov in dobili kar 8 sedežev. Pobrali so jih največ liberalcem, dva pa krščanskim in socialnim demokratom.

Po teh volitvah se pojavlja vprašanje, ali se krščanskim demokratom še splača vezati se z liberalci, ki jim mnogi v ZR Nemčiji zamerijo, da so zahrbtno izdali svoje dosedanje zaveznike, tj. socialdemokrate.

■ V Rimu se je pretekli teden zaključilo 69. zasedanje Medparlamentarne unije, v katero je včlanjenih 98 držav. Parlamentarci so v posebni resoluciji pozvali vlade teh držav, naj ne prodajajo več orožja Izraelu ter prekinejo z njim gospodarske in diplomatske stike, Palestinsko osvobodilno organizacijo pa so razglasili za edinega zakonitega predstavnika palestinskega ljudstva. Za to resolucijo niso glasovale ZDA, Japonska, Vel. Britanija, Francija in naravno Izrael. Na konferenci so se navzoči izrekli za odstranitev jedrskih raket v Evropi in obsodili vse vrste kolonializma (tako so omenili tudi izraelska naselja na zasedenih arabskih ozemljih, britansko zasedbo Malvinskih otokov, južnoafriški rasizem). Na zasedanju Poljske skoro niso omenili, pač pa so ob precejšnjem številu nasprotnih glasov obsodili sovjetsko prisotnost v Afganistanu. Za novega predsednika unije je bil izvoljen 68-letni Finec Joannes Virolainen. Naslednje zasedanje bo v Seulu, prestolnici Južne Koreje.

■ V Südlohnu-Borkenu (Zah. Nemčija) so neznanci zažgali neko italijansko slaščičarno. Požig je terjal tri smrtne žrtve: neko jugoslovansko državljanko z dvema nedoraslima hčerkama, dve osebi pa sta bili težje poškodovani.

Sv. oče v rojstnem kraju Pavla VI.

Sedanji sv. oče silno ceni pok. papeža Pavla VI. V okrožnici »Rešenik človeka« ga naziva »moj veliki predhodnik in obenem pravi oče«. Ob drugih priložnostih ga je označil kot »mojstra razuma in vesti«, kot nepozabnega, kot močno osebnost.

Temu svojemu spoštovanju do Pavla VI. je mogel preteklo nedeljo dati izraza, ko je obiskal njegov rojstni kraj Concesio blizu Brescie. Tam se je rodil Giovanni Battista Montini pred 85 leti. V svojem govoru je Janez Pavel II. dejal o Pavlu VI., da je bil velik papež in da je znal s krepko roko voditi krmilo Petrove ladje med valovanjem in kipenjem voda, ki so grozile onemogočiti pristne sadove zadnjega koncila. Pavel VI. se je odločno zoperstavljal vsaki vrsti vojne in je branil človeka, ponižanega in razžaljenega v njegovih osnovnih pravicah. V Concesiu se je srečal tudi s 87-letnim bratom pokojnega papeža, nekdanjim senatorjem Ludvikom Montinijem, njegovo ženo, otroki, vnuki in pravnuki.

Iz Concesia se je Janez Pavel II. podal v Brescio, obiskal bolnišnico in naslovil na bolnike hrabrilne besede. Nato je odšel na trg Cesare Battisti, kjer ga je čakal ministrski predsednik Spadolini. Ta je omenil, kako se je pok. papež Pavel VI. zavzel za ugrabljenega Alda Mora, ki je postal žrtev teroristov. »Vendar,« je dodal, »v vsem tem času, ko smo doživljali val terorizma, nismo odstopili od načel pravne države.«

Nekaj minut je sv. oče posvetil žrtvam terorističnega atentata na trgu Loggia, nato pa se je na trgu pred stolnico srečal s člani mladinskih cerkvenih organizacij. Dejal jim je, naj bodo Kristusovi preroki med svojimi sovrstniki, resnični apostoli.

Po molitvi angelskega češčenja je odprl novi Inštitut Pavla VI., ki se nahaja v poslopju bivšega semenišča. Pred poslopjem je mogočen kip papeža Montinija, izdelan iz marmorja. Sledilo je kosilo v škofiji, potem pa se je v stolnici sestal s 600 duhovniki, semeniščniki in redovniki ter 4.000 redovnimi sestrami. Sledil je obisk svetišča Marije Milosti, kjer je mladi duhovnik Montini 30. maja 1920 opravil svojo prvo sv. mašo. Papežev obisk v Brescii se je zaključil z mašo na odprtem na Campo Marte, ki ji je prisostvovalo 30 škofov in 600 duhovnikov ter nad 100.000 vernikov.

Slomšek kot pedagog

Zamejski Slovenci v Italiji smo lahko ponosni, da nosi naše učiteljišče v Trstu ime Antona Martina Slomška, tega velikega sina slovenskega naroda in prav gotovo največjega slovenskega pedagoga v prejšnjem stoletju. S tem poimenovanjem se je Slomškovo ime razširilo tudi v italijanski javnosti in marsikateri naš sodržavljan se je začel spraševati, kdo bi pravzaprav bil ta slovenski človek.

POSEBNO ZGODOVINSKO OBDOBJE

Če hočemo pravilno vrednotiti Slomškovo osebnost in delo, moramo seveda upoštevati posebne razmere, v katerih je Slomšek živel. Slovenci so bili tedaj, v 19. stoletju, po veliki večini kmetje. Meščani in redki plemiči se v glavnem niso brigali za kulturni in politični napredek slovenskega naroda. Živeli so v sklopu habsburškega cesarstva, kjer je avstrijska oblast stremela za tem, da bi nemški element, ki je bil tedaj v manjšini, polagoma asimiliral ostale narodnostne skupnosti.

Da bi pospešila ta asimilacijski proces, je Marija Terezija izdala leta 1774 prvi zakon o državnem šolstvu, v katerem ni bilo govora o pravicah izobrazbe v materinem jeziku za nenemške državljane. Slovenski duhovniki so smatrali, da je zakon krivičen in neučinkovit tudi zavoljo dejstva, da slovenski kmetje niso videli v njem nikakršne koristi za svoje otroke. Začeli so ustanavljati po župnijah nedeljske šole v materinščini, da bi nudili otrokom vsaj osnovno znanje v domačem jeziku.

In prav v tem ima Slomšek izredne zasluge, saj je veliko pripomogel k prebujenju slovenske narodne zavesti. Leta 1842 je Slomšek izdal priročnik za učitelje »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«. Knjiga je tako zaslovela, bodisi na Slovenskem bodisi drugje po svetu, da so jo med drugim prevedli tudi v ruščino in nekaj let celo uporabljali kot učbenik za bodoče učitelje na vzgojeslovni fakulteti v Petrogradu (danes Leningradu).

VAŽNOST DRUŽINSKE VZGOJE

Slomšek je v svojih spisih stalno poudarjal važnost družinske vzgoje za oblikovanje otrokove osebnosti. Nekje pravi: »Najboljše vzgojno sredstvo je ljubezen. Prvo seme vzgoje staršev pade najgloblje in obrodi najlepši sad. Družinska vzgoja je temeljnega pomena. Pomemben del vzgoje gre materam...« Uspeh vzgojnega prizadevanja pa je tudi odvisen od soglasja med starši: »... Kako naj očetova beseda rodi uspeh, če ji materina jemlje veljavo?«

Pri vzgoji — pravi Slomšek — je bistvenega pomena tudi vzgled: »Beseda miče, zgled vleče. Pri vzgoji ni pomembno, kar povemo, temveč kar delamo. Vzgajamo življenjem. Dolga je pot zapovedi in ukazovanja, kratka in uspešna pa je pot zgleda. Resnica je, da ima otrok sto oči, pa le poldrugo uho.«

VELIK ŠOLNIK

Slomšek ni le objavljal vzgojnih spisov, marveč je tudi ustanavljal šole, sestavljal učne načrte in pospeševal ljudsko kulturo s tem, da je začel izdajati ljudski zbornik »Drobtinice«. Napisal je celo več pesmi, ki so ponarodele kot npr. »Glejte že sonce zahaja«, »En hribček bom kupil«, »Svetlo sonce se je skrilo«. Po nalogu avstrijskega prosvetnega ministra je Slomšek postal šolski nadzornik, pregledoval in urejal je šolske knjige, svetoval pri sestavi učnih načrtov itd.

V »Kratkem vodilu« daje učiteljem med drugim naslednje nauke: »Skrbi, da bo tvoja šola za življenje, ne za šolsko klop. Branje in pisanje je lupina, jedro pa krščanska omika in žlahtno srce. Uspeh pouka ni odvisen od učne snovi, temveč od učitelja. Ne razlagaj naenkrat preveč in ne premalo; ako poveš preveč in prehitro, si ne bodo zapomnili; ako premalo, jim bo dolgčas. Šola naj uči srečno pot življenja. Pri pouku bodi vesel!«

ZAVEDEN SLOVENEC

Slomšek je obsojal narodno odpadništvo ne samo kot greh proti morali, temveč kot upor proti Bogu, stvarniku vseh narodov. V tej zvezi je napisal besede, ki bi veljale marsikateremu zamejskemu malodušnežu: »Zakaj tajiš nespametnež, da si Slovenec, ko vendarle slovenstvo na svojem čelu nosiš; kaj se sramuješ svojega očeta in matere, zato ker sta Slovenca?«

PRAVILNO NAPREDEN

Morda bi veljalo še kaj povedati o odnosu Slomška do revolucionarnega gibanja proti fevdalnemu družbenemu redu, ki je zajelo leta 1848 skoraj vso Evropo. Slomšek kot škof ni bil seveda naklonjen revoluciji: priporočal je zmernost, zaupanje v Boga in zavračal vsako nasilje. Resnici na ljubo pa moramo tudi povedati, da je odločno odsvetoval duhovščini, da bi podpisala neko »veliko peticijo« na državni zbor za ohranitev fevdalnega sistema, ki je tisto leto krožila po avstrijskih deželah.

V nekem pismu je med drugim zapisal: »Duhovščina se ne sme kazati sovražno upravičenim preosnovam, ampak naj jih skuša navrniti v dobro Cerkve, vendar tako, da je ne zajame vrtinec omotičnosti.«

Ker so nekatere župnije trpele občutno škodo zaradi odprave podložništva, je škof Slomšek tolažil duhovnike in jih opozarjal, »naj vzamejo to žrtev nase, saj gre za občo blaginjo ljudstva«.

Že iz teh kratkih citatov sledi, da je Slomšek v viharnih revolucionarnih časih obsojal nasilna dejanja, nikakor pa ni zagovarjal starokopitnih stališč do utemeljenih socialnih reform.

VSESTRANSKO ZASLUŽEN ZA SLOVENSTVO

Ni tu naš namen, da bi globlje analizirali Slomškovo pedagoško delo; prav dobro se zavedamo, da ga nekateri drugače ocenjujejo že zaradi različnih ideoloških nazorov, vendar pa bi mu morali vsi priznati vsaj njegovo doslednost in pogum v obrambi slovenskega življa na Štajerskem pred nemškim raznarodovalnim pritiskom, njegovo vsestransko aktivnost za kulturni razvoj slovenskega naroda, njegovo organizacijsko sposobnost ter njegovo prizadevanje za vzgojo celotne osebnosti človeka, ne samo v verskem, temveč tudi v moralnem, družbenem, estetskem in praktičnem pogledu. Za vse to bi mu morali biti res vsi hvaležni.

PROF. EGIDIJ KOŠUTA

OD TEDNA DO TEDNA

■ Italijanske čete so se vrnile v Bejrut, da skupno s severnoameriškimi in francoskimi skrbijo za varnost civilnega prebivalstva. Italijanski oddelek je sestavljen iz padalcev, bersaljerov in mornariške pehote, skupaj 1.160 mož. Nadziral bo taborišči Sabra in Šatila. Francoski padalci so se razpostavili ob črti, ki loči muslimanski del Bejruta od krščanskega, ameriški mornarji pa bodo patruljirali v pristanišču.

■ Brez posledic za potnike se je v Kataniji na Siciliji zaključila preusmeritev potniškega letala, ki jo je izvedel 32 letni Igor Škuro, bivši sovjetski državljan judovskega porekla. Na letalu, ki je odletelo iz Alžira proti Rimu, je bilo skupaj s posadko 109 oseb. Škuro je od leta 1977, ko je kot begunec zapustil Leningrad, živel nemirno življenje človeka, ki ne ve ne kod ne kam. Najprej je bil v zbirnem taborišču na Dunaju, nato blizu Rima, odšel v Avstralijo, se spet vrnil v Rim, od tu šel v Alžirijo v upanju, da si bo tam uredil življenje, bil tudi tam zavrnjen, zaradi česar se je polastil letala, da poskusi še v Tunisu. Toda letalo ni dobilo dovoljenja za pristanek ne v Liboji ne na Malti. Končno se je moglo spustiti na tla v Kataniji. Medtem, ko se je dogovarjal po mikrofonu z oblastmi, ga je poveljnik letala onesposobil in obvladal.

■ Španski škofje so v zvezi z bližnjimi državnozborskimi volitvami objavili pastirsko pismo, v katerem pozivajo vernike, da oddajo svoj glas za stranke, ki spoštujejo osnovne vrednote življenja kot so zakon, družina, otrok. Verniki naj torej ne volijo strank, ki zagovarjajo razporoko ali splav in ki so se izrekle za ukinitev podpore katoliškim šolam. Med temi strankami je zlasti socialistična stranka, ki ji raziskovalci javnega mnenja pripisujejo zmago na bodočih volitvah.

■ V New Yorku se je pričelo 37. redno zasedanje Združenih narodov. Otvoritveni govor je imel kot je to že tradicija od leta 1946 zastopnik Brazilije. To pot je bil sam brazilski predsednik general Figueiredo, ki je nakazal glavne probleme, s katerimi se sooča današnje človeštvo. Dnevni red zasedanja vsebuje 130 točk, o katerih naj bi se razpravljalo v prihodnjih tednih. V New Yorku se že nahaja italijanski zunanji minister Colombo, ki se je takoj po prihodu sestal z glavnim tajnikom OZN Pérez de Cuelliarjem.

■ Skupščina OZN je v New Yorku s 147 glasovi proti dvema (ZDA in Izrael) obsodila »zločinski pokol palestinskih civilistov« v Bejrutu ter pozvala Varnostni svet, naj ugotovi okoliščine in obseg tega pokola. Medtem vse kaže, da so zločin izvedli pristaši umorjenega falangističnega voditelja Beširja Gžemajela, ki so si nadeli uniforme majorja Hadada, kateri ima svoje čete na jugu Libanona in tesno sodeluje z Izraelci.

■ Izredne pozornosti je bila deležna s strani sovjetskih voditeljev indijska ministrska predsednica Indira Gandhi, ki se je šest dni mudila v Sovjetski zvezi. Štiri dni je preživela v Moskvi, dva pa v Kijevu. Sam Brežnjev je smatral za primerno, da omeni ta obisk, ko je govoril v Bakuju, prestolnici sovjetske republike Azerbejdžan. »Zadnji obisk je pokazal, — je dejal —, da ima sovjetsko-indijsko prijateljstvo trdne temelje in dobre izglede za prihodnost. Naši pogledi, če že niso istovetni, so si pa vsaj zelo blizu.« Brežnjev je tudi ponudil Gandhijevi, da zgradi SZ v Indiji atomsko centralo za tisoč megavatov.

■ Na poziv opozicijske laburistične stranke se je v Tel Avivu zbralo 300.000 oseb, ki so zaradi pokola v Bejrutu vzklikale proti Beginu in vojnemu ministru Šaronu ter zahtevale njun odstop. Tudi v vojaških krogih se pojavlja nezadovoljstvo s politiko vlade ter so nekateri poveljniki že odstopili. Polkovnik Eli Gega pa je bil iz vojske odslovljen, ker se je zoperstavil okupaciji Bejruta s strani izraelskih čet. »Ni mogoče žrtvovati življenje,« je dejal, »za mesto, ki nima nič opraviti z našo varnostjo.«

■ Štiri dni se je mudil v Jugoslaviji turški voditelj general Kenan Evren. Dva dni je prebil v Beogradu, kjer je imel uradne razgovore, dva dni pa je preživel v Makedoniji, kjer biva sicer ne preveč številna turška manjšina. Šef turške države se je v Skopju pogovarjal s predsednikom predsedstva te republike Angelom Čemerskim, v Bitoli pa si je ogledal kulturno zgodovinske znamenitosti ter obiskal tudi sobo, v kateri je za časa turške zasedbe Makedonije bival ustanovitelj sedanje turške republike general Kemal Ataturk.

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

Študijski dan Slovenskega kulturnega kluba

Kot vsako leto smo tudi letos organizirali študijski dan, ki je bil 10. septembra na Repentabru. Še pred dvema letoma smo imeli ne le študijski dan, temveč študijske dneve, kot so bili npr. v Dragi ali v Beli peči. V Beli peči smo imeli poleg študijskih dni tudi priložnost krajših ali daljših izletov kot so Belopeška jezera, Svete Višarje, Ojsternik, Tromeja, Mangart ipd. Take študijske dneve smo načrtovali tudi letos, vendar zaradi tehničnih in organizacijskih razlogov v tem nismo uspeli.

Zjutraj je predaval univerzitetni profesor Jure Slokar o nevarnosti atomske oborožitve, pa tudi o nevarnostih, ki se pojavljajo, če atomsko energijo uporabljamo v miroljubne namene. Vsi bi morali, kot ljudje oziroma državljani, nositi delček odgovornosti, je dejal prof. Slokar. Povedal je, koliko narodnega dohodka vložijo razne države za oborožitev po svetu. Kako pa priti do ustavitve oboroževalne tehnike? Vprašanje ostaja brez odgovora. V drugem delu predavanja pa se je osredotočil na razlago o škodi in posledicah, ki jih povzroči ogromna eksplozivna moč z radioaktivnostjo.

Po kosilu na odprtem, ki nam ga je omogočilo lepo vreme, smo imeli čas za družabnost oz. za medsebojno spoznanje.

Popoldne se je kulturni spored nadaljeval z govorom prof. Viljema Černà iz Slovenske Benečije ter prof. Pavleta Merkùja, ki sta nam osvetlila problem beneških Slovencev, katerega zlasti mlajši zelo površno ali pa sploh ne poznamo. Predavatelja sta se osredotočila na zgodovinske in zemljepisne značilnosti in na sedanje politično stanje, ki vlada v Benečiji.

Prof. Černò je poudaril dejstvo, da ostaja slovenska manjšina v Benečiji še vedno brez zaščitnih zakonov. Nadalje nam je predstavil tamkajšnji politični položaj; beneški Slovenci so namreč pri zadnjih volitvah organizirali prek kulturnih društev enotno listo. Svoj govor je prof. Černò takole zaključil: »Samo če bomo združeni, bomo kaj dosegli, ker nas hočejo politične stranke razdvojiti in razdeliti ter pritiskajo na nas. Ne glede na našo ideološko in politično pripadnost moramo delati složno za interese naše zemlje in našega ljudstva.«

Zanimivo je bilo tudi predavanje prof. Merkùja, ki je zelo pritegnil pozornost poslušalcev. Posredoval nam je predvsem svoje lastne izkušnje, ki jih je imel z beneškimi Slovenci in nam v kratkem orisal zgodovinski in zemljepisni položaj Benečije.

Udeležba in pozornost pri predavanjih na tem študijskem dnevu sta bili zelo zadovoljivi. Želeli bi, da bi bilo tako tudi v bodoče. Staršem, ki imajo glavni delež pri vzgoji mladine v narodni in kulturni skupnosti, priporočamo, naj usmerijo svoje otroke v slovensko kulturno življenje. Slovenski kulturni klub je namreč mladinska organizacija, ki hoče združevati slovensko mladino in jo vzgajati v smeri kulturnega in vsestranskega osveščanja in k narodni zavesti.

V šoli se srečujemo vsak dan, toda dijaško življenje ne pomeni samo pot dom-šola-dom. Srečevati in spoznavati se želimo tudi izven šole. Delovati želimo na področjih, ki nas zanimajo, spoznavati hočemo stvarnost in življenje narodne skupnosti. Kovati želimo prijateljstva tudi izven šole. Želimo graditi družbo mladih za jutrišnji dan. Želimo si trdnih prijateljstev, iskrenih prijateljev.

V ta namen se zbiramo v Slovenskem kulturnem klubu. Sestajamo se vsako soboto ob 19.30 na našem sedežu v ulici Donizetti 3. Na sobotnih sestankih posvečamo pozornost raznim problemom, ki zanimajo mladega človeka, prirejamo predavanja, literarne večere, srečanja, razgovore, razne igre, filme in podobno. SSK bo pričel s svojim delovanjem prvo soboto v oktobru.

Silvija Callin

Vzhodno bogoslužje pri Tolminu

V nedeljo 26. septembra je bilo ekumensko srečanje v cerkvi sv. Petra nad Tolminom. Obred sv. liturgije bi bil moral opraviti pravoslavni metropolit iz Zagreba, a je zaradi zadržanosti poslal zastopnika. Ta je bil glavni celebrant, ob njem pa pravoslavni pop iz Portoroža. Obredu sta prisostvovala dekan iz Mosta na Soči in župnik iz Portoroža ter nekaj desetin vernikov. Staroslovensko mašo vzhodnega obreda je pod vodstvom Z. Klanjščka pel moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice, pomnožen z nekaterimi pevci iz Mirna. S pevci je bilo tudi lepo število članov njihovih družin.

Celebrant je v pridigi iznesel lepe misli za medsebojno strpnost, zbliževanje in ljubezen med vsemi verstvi in narodi. Po končanem obredu so bili sodelujoči povabljeni na Javorco za piknik, ki je potekel v prijetnem razpoloženju poleg znane cerkvice, ki so jo zgradili ruski ujetniki med prvo svetovno vojno.

Prvotni namen je bil, da bi bilo srečanje v tej cerkvici, a obnovitvena dela še niso povsem končana. Tolminska občina je namreč v sodelovanju z ustanovo za spomeniško varstvo dala cerkev obnoviti. Sedaj je tako lepa in zanimiva, da se jo splača ogledati. Pot do nje skozi Polog je res precej dolga in ne ravno dobra, a je prevozna. V poletnem času je to lahko prijeten izlet v tolminski gorski svet. Ta čudoviti kot pod Rdečim robom smo že odkrili potom goriških skavtov, ki so pred leti tam taborili. Naše srečanje se je zaključilo z željo, da bi se še ponovilo. - *V. P.*

Za bratstvo brez meja

Pod tem geslom se je zbrala mladina v soboto 18. septembra v Stični. S posebnim vlakom z ljubljanske strani so mladi prišli do Ivančne gorice, dva posebna vagona je najela mladina iz okolice Ormoža, okrog 30 avtobusov je mlade pripeljalo iz različnih krajev Slovenije. Bogoslužje v cerkvi se je začelo ob desetih dopoldne. Vodil ga je ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar skupaj s škofoma Leničem in Krambergerjem ter stiškim opatom Nadrahom. Somaševalo je 110 duhovnikov. Po maši so bili kratki nagovori. Celotno srečanje v Stični je vodil dr. Rudi Koncilija, medškofijski asistent za pastoralo študentov.

Smrt slovenske misijonarke

Iz Indije je prišlo sporočilo, da je 19. avgusta tam umrla zelo priljubljena misijonarka prof. dr. Mirjam Zalaznik. Po končanem študiju na ljubljanski univerzi je leta 1930 odšla v misijone v Indijo.

IZ KANALSKE DOLINE

Sv. Višarje

Višarski romarji se še vedno radi spominjajo pokojnega višarskega očaka Kersteina. V gostilnici, znani po njegovem imenu, ga je pred 15 leti nasledil zet Franc Moschitz. Zdaj tudi njega ni več. Kot ga je bilo videti, kako se je z lahnim nasmehom, tiho in mirno kretal, ko je pri postrežbi pomagal ženi Mojci in hčerkama Zalki in Mici, tako je tiho odšel z višarskih v večne višave.

V zadnjem času je rajni imel veliko veselja s prikupnim vnučkom Kristjanom. Z njim je v petek 10. septembra šel na majhen sprehod proti gričku nad kapelo ob poti, ki pride s planine. Ker se nista vrnila, je šla hčerka Zalka gledat, kje sta. Našla je očeta ležečega v travi, ob njem pa svojega sinčka, ki je čakal, da se stari oče zbudi. Rekel je mami: »Nono spi in počiva, ker je truden.« A oče se ob klicu hčerke ni več zbudil.

Marsikdo bi si želel tako smrt, ki je lepa za tistega, kateri je pripravljen. Rajni je gotovo v višarskem svetišču urejal svoj odnos z Bogom. Pri višarski Mariji in številnih romarjih, ki radi h Kersteinovim zahajajo, naj žalujoča družina dobi obilo tolažbe. Rajnemu pa, ki počiva na žabniškem pokopališču, želimo večno srečo pri Bogu. - *V. P.*

Poljska udeležba na svetniški razglasitvi njihovega rojaka

Razglasitve blaženega Maksimilijana Kolbeja za svetnika, ki bo v nedeljo 10. oktobra, se bo udeležilo 10.000 Poljakov in sicer 5.000 iz domovine in 5.000 iz izseljenstva. To bo največja skupina Poljakov, ki bo priromala v Rim, odkar je na Poljskem vojaški režim.

■ Britanska ministrska predsednica Thatcherdjeva se že dalj časa mudi na Daljnem vzhodu. Potem ko je obiskala Japonsko, se je za štiri dni ustavila na Kitajskem in bila tam zelo pozorno sprejeta. Glavni predmet pogovorov je bila usoda britanske kolonije Hongkong. Po pogodbi iz preteklega stoletja z nekdanjo cesarsko vlado naj bi ves celinski del kolonije, tj. devet desetin leta 1997 spet prešel v kitajsko last. Thatcherjeva upa, da se bo ves problem rešil s pogajanji, saj sta obe strani zainteresirani na prospevanju tega mesta, Kitajska pa še zlasti potrebuje podpore tujih kapitalov za modernizacijo svoje industrije. Pregnati ta kapital izpred svojih vrat bi bil velik gospodarski nesmisel.

Slomškov simpozij v Rimu

Somaševanje 16 slovenskih duhovnikov, ki so se udeležili Slomškovega simpozija v Rimu, v papeževi navzočnosti v njegovi zasebni kapeli v Castelgandolfu. Somaševanje je vodil mariborski škof Franc Kramberger, ob njem na levi papežev osebni tajnik, na desni urednik nabožnega mesečnika »Božja beseda« v Kanadi Tone Zrnec CM. Drugi od leve v prvi vrsti je g. Mirko Rijavec, predsednik Goriške Mohorjeve družbe

S slovesnim somaševanjem na grobu sv. Cirila se je v Rimu v petek 24. septembra končalo skoraj enotedensko posvetovanje strokovnjakov o slovenskem svetniškem kandidatu škofu A. M. Slomšku. Somaševanje slovenskih duhovnikov je vodil glavni tajnik škofovske sinode nadškof Tomko, priložnostni govor pa je imel dekan teološke fakultete v Ljubljani prof. dr. France Perko.

O ČEM SE JE GOVORILO

Simpozij je organizirala Slovenska bogoslovna akademija v Rimu, ki jo vodi rektor Slovenika dr. Maksimilijan Jezernik, na njem pa se je zbrala vrsta strokovnjakov, ki so svoje sposobnosti posvetili študiju življenja in dela škofa Slomška, ter vrsta drugih izvedencev za teološka, zgodovinska, narodnostna in kulturna vprašanja. Predavanj in razprav se je udeleževalo približno 35 oseb iz Rima, Slovenije, zamejstva in Kanade.

Zgodovinar dr. France Dolinar je v uvodnem predavanju orisal zgodovinsko ozadje Slomškovega delovanja. V strnjeni obliki je podal natančno sliko sredine prejšnjega stoletja, ki jo posebej opredeljuje prebujanje narodne zavesti in revolucije, rast liberalizma, v naših krajih pa morda še posebej raznarodovalni pritisk, ki so ga pospeševali radikalni nemški krogi.

Izredno zanimivo je bilo predavanje dr. Trstenjaka, ki je na podlagi pisave razmišljal o značajih nekaterih velikanov slovenske preteklosti, med njimi je bil tudi škof Slomšek. Prof. Trstenjak ni mogel osebno priti v Rim, zato so njegovo predavanje prebrali.

Mariborski škof dr. Franc Kramberger je predaval o virih, iz katerih je črpal Slomšek pobude za rast in oblikovanje svoje duhovnosti. Škof Kramberger, Slomškov naslednik pri vodstvu mariborske škofije, je gotovo eden najboljših poznavalcev našega svetniškega kandidata, saj je o njem napisal temeljito doktorsko tezo, dolgo let pa je tudi vicepostulator za Slomškovo beatifikacijo.

Prodekan ljubljanske teološke fakultete dr. France Oražem je govoril o evharističnem češčenju kakor odmeva iz spisov in pastoralnega dela škofa Slomška. Pokazal nam je evharistijo kot središče kristjanovega življenja in se posebej pomudil pri Slomškovi zakramentalni praksi, ki je bila v tistih časih hladnega janzenizma in šovinizma prav gotovo pogumna.

Tudi dr. Jošt Martelanc, župnik pri Sv. Petru v Ljubljani je v doktorski disertaciji obdelal Slomška ali natančneje njegovo pastoralno pedagogijo. Na simpoziju v Rimu je govoril o Slomškovem odnosu do duhovnikov in bogoslovcev. Tudi on je pokazal, da izredno dobro pozna arhivsko gradivo, saj je predavanje podprl s številnimi citati iz še neobjavljenih listin.

Šolski sestri Avguština Zorec in Similjana Kodrič sta udeležence simpozija seznanili z razmerji med Slomškom in slovenskimi šolskimi sestrami, p. dr. Viktor Papež pa je na podlagi listin, v katerih je Slomšek opisal svoje vizitacije po avstrijskih benediktinskih samostanih, razmišljal o njegovih pogledih na redovniško življenje in vlogo redovnikov v Cerkvi.

Voditelj pastoralne službe v Ljubljani dr. Janez Ambrožič (tudi on je napisal doktorsko delo o Slomšku) je govoril o družinski duhovnosti pri Slomšku. Zanimiv je bil referat prof. Miloša Rybara, zgodovinarja in knjižničarja, o dvakratnem prenosu Slomškovih zemeljskih ostankov: najprej leta 1941 na ukaz nemških okupatorjev z mestnega pokopališča v frančiškansko cerkev v Mariboru, nato pa leta 1978 v prezbiterij mariborske stolnice. Tudi njegov obširni referat so prebrali, ker profesor ni mogel priti v Rim.

Dr. Valentin Inzko je govoril o Slomškovih pobudah za ustanovitev Mohorjeve družbe. Kot dopolnilo k izvajanjem dr. Inzka je Mirko Rijavec, predsednik Goriške Mohorjeve družbe omenil stike, ki jih je Slomšek imel z goriško duhovščino, zlasti s prof. Štefanom Kociančičem, velikim učenjakom, ki je postal najbolj vnet progagator Mohorjeve družbe na Goriškem.

Več strokovnjakov je osvetlilo Slomškove odnose z Apostolskim sedežem. O teh vprašanjih so govorili škofijski arhivar v Mariboru prof. Anton Ožinger, arhivar Peter Klasinc in dr. Frančišek Šegula.

Za boljše razumevanje Slomškovega sporočila ljudem našega časa je veliko naredil dekan ljubljanske teološke fakultete dr. France Perko s predavanjem o Ciril-Metodovem gibanju in Slomškovem delu za edinost med ločenimi kristjani. Docent ljubljanske teološke fakultete p. dr. Roman Tominec je govoril o Slomšku v slovenski likovni umetnosti, prikazal pa je tudi barvne diapozitive krajev, ki so povezani z življenjem in delom tega velikega škofa.

O povezavi in podobnostih med dvema svetniškima kandidatoma Slomškom in Barago sta govorila še lazarist Tone Zrnec, baragoslovec iz Toronta v Kanadi in Andrej Pirš, duhovnik iz ljubljanske nadškofije, ki se tudi ukvarja s študijem škofa Baraga. Za sklep sta spregovorila še predsednik Slovenske bogoslovne akademije v Rimu dr. Maksimilijan Jezernik in mariborski škof Franc Kramberger.

SREČANJE S PAPEŽEM

Posebno presenečenje za vse udeležence simpozija je bilo prisrčno in domače srečanje s papežem Janezom Pavlom II. v njegovi zasebni kapeli v Castelgandolfu. Bilo je to v sredo 22. septembra v zgodnjih jutranjih urah, na dan, ko se je papež vračal v Vatikan. Z njim in njegovima tajnikoma je somaševalo 16 slovenskih duhovnikov na čelu s škofom Krambergerjem. Maša je bila v latinščini, berilo in evangelij pa v slovenščini. Slovensko je bilo tudi petje, ki mu je papež pazljivo prisluhnil.

Po maši se je še za dvajset minut ustavil z udeleženci simpozija. Škof Kramberger ga je nagovoril v latinščini, papež pa se je ob vsakem ustavil, ga obdaril z rožnim vencem in z njim izmenjal nekaj besed. Tudi popoldne pri splošni avdienci se je ob slovenski skupini posebej ustavil in jo tudi pozdravil v tekoči slovenščini. Dejal je:

Prisrčno pozdravljam udeležence znanstvenega teološkega simpozija o slovenskem mariborskem škofu in božjem služabniku Antonu Martinu Slomšku, ki je v preteklem stoletju — umrl je ravno pred 120 leti — zaoral globoko brazdo za duhovno in kulturno prenovo slovenskega naroda v duhu sv. apostolov Cirila in Metoda. Blagoslavljam vaše prizadevanje in želim, da bi iz naukov svojih velikih prednikov gradili Cerkvi in narodu lepšo bodočnost. Hvaljen Jezus!

ODKRITJE KIPOV PRED SLOVENIKOM

V petek 24. septembra popoldne je kamerleng kardinal Paolo Bertoli ob vhodu v papeški zavod Slovenik odkril in blagoslovil kipe škofa Slomška, papeža Pavla VI. in nadškofa Pogačnika.

Udeleženci sv. maše v Castelgandolfu na hodniku pred papeževo zasebno kapelo

Zaključek Frančiškovega leta na Brezjah

V soboto 2. oktobra bodo slovenski verniki na Brezjah slovesno zaključili Frančiškovo leto ob 800-letnici svetnikovega rojstva. Ob 10. uri bo sv. maša v koncelebraciji slovenskih škofov pod vodstvom nadškofa A. Šuštarja.

»Naš praznik« v Barkovljah

V soboto 18. in nedeljo 19. septembra se je v Barkovljah odvijal Naš praznik, ki ga je priredila tamkajšnja sekcija Slovenske skupnosti. Na prazniku so sodelovale razne skupine, med njimi domača godba in ansambel TAIMS. Zlasti v nedeljo popoldne in zvečer se je praznika SSk udeležilo res lepo število članov in prijateljev Slovenske skupnosti.

Med nedeljskim programom sta spregovorila tajnica sekcije SSk prof. Elvi Miklavec ter občinski svetovalec prof. Aleš Lokar. Slednji je orisal sedanji položaj v tržaških upravah, posebej vlogo slovenske stranke v tej krizi in nakazal glavne zahteve ter potrebe slovenske manjšine.

Na Našem prazniku, ki je bil zadnji v vrsti letošnjih zelo uspelih praznovanj Slovenske skupnosti na Tržaškem in prvi v samem tržaškem mestu, sta vladala res prijetno razpoloženje in vesela družabnost. Vse to je tudi zasluga vnetih organizatorjev, ki so med drugim tako dobro poskrbeli tudi za pristno jedačo in pijačo. Prepričani smo, da bodo praznovanja naše stranke tudi v bodoče vedno zbirala tako veliko število slovenskih ljudi!

Zlata poroka

Albina in Romano Malalan na Banah slavita te dni zlato poroko. Hčerki in sinu z družinama ter številnim sorodnikom in vsem vaščanom se z veseljem pridružujejo s čestitkami vsi župljani. Še na mnoga leta!

Konec deželne krize

V četrtek 23. septembra se je zaključila poldrugi mesec trajajoča kriza v deželi Furlaniji-Julijski krajini s tem, da je deželni svet z glasovi DC, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSk izvolil novi odvor, ki je na las podoben prejšnjemu, le da sta socialdemokrata Bertoli in Barnaba zamenjala svoji mesti.

Krizo v deželnem odboru je sprožila DC v odgovor na sporazum, ki so ga socialisti in laične stranke (PSDI, PRI, PLI) sklenili z Listo za Trst, pri čemer je bila DC izključena od upravljanja v tržaški pokrajini in občini. Vodstva omenjenih strank so se sedaj sporazumela, da bo DC te odbore, iz katerih je bila izključena najprej podpirala od zunaj, od prihodnje pomladi po ponovni preveritvi pa tudi v odborih. Isto velja za SSk.

Novi deželni odbor razpolaga z večino 37 glasov od skupno 60, zato bo lahko upravljati deželo do novih volitev, ki bodo prihodnje leto. Programske izjave predsednika Comellija so podprli svetovalci večine, proti pa so se izrekli PCI, MSI, Furlansko gibanje, Proletarska demokracija in PDUP.

Razpravo v deželnem svetu je odprl svetovalec SSk dr. Štoka, ki je poudaril, da njegova stranka ne podpira deželnega odbora samo od zunaj, ampak je sestavni del večine, četudi ni v odboru. SSk je nad dosego sporazuma zadovoljna, čeprav ni navdušena. Nato je govoril o vlogi slovenske stranke, ki se obrača izključno na Slovence in dosledno zagovarja njihove zahteve v deželi. Glede doseženega sporazuma med strankami večine je dejal, da je zadovoljen, ker je v njem najti zahtevo po globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. Pri tem je izrazil željo, da bi se deželni svet in odbor čimprej lotila tega vprašanja.

Barkovlje

Na rožnovensko nedeljo 3. oktobra imajo v Barkovljah običajno Marijansko slovesnost. Ob 8. uri bo sv. maša, nato procesija z Marijinim kipom.

Občni zbor Radijskega odra

Pred kratkim je bil v Trstu občni zbor Radijskega odra. Poročilom odbornikov in razrešnici dosedanjemu odboru so sledile volitve novega glavnega in nadzornega odbora. Za novo predsednico je bila izvoljena Matejka Maver, za blagajnika Maks Šah, za tajnico Marinka Theuerschuh, nadzorni odbor pa sestavljajo Ivan Buzečan, Marijan Bajc in Peter Švagelj. Dosedanja dolgoletna predsednica Stana Kopitar je bila zaradi velikih zaslug v radijski igralski družini predlagana za častno predsednico.

Radijski oder deluje pri slovenski tržaški radijski postaji že od začetka njenega oddajanja. Ansambel šteje približno 20 članov, ki že desetletja z velikim navdušenjem opravljajo pomembno vlogo širjenja lepe slovenske besede po radijskih valovih v številne slovenske družine tostran in onstran meje. V današnji poplavi raznih povprečnih radijskih in televizijskih oddaj ostaja delovanje Radijskega odra svetla točka v posredovanju dramskih, kulturnih in jezikovnih vrednot. Kdor nepristransko presoja kakovost in odmevnost oddaj na radiu Trst A, ne more mimo dejstva, da so oddaje Radijskega odra prav gotovo med najbolj resno zasnovanimi in imajo pri rednih poslušalcih velik uspeh. - *M. B.*

Po letošnjem marijanskem shodu na Opčinah

Tudi letos smo se nanj dolgo pripravljali. Poleg molitve in vsega, kar k temu spada, smo organizirali tudi dve župnijski romanji. Prvo je bilo na Sv. Višarje, drugo pa na Staro Goro. Romarji so bili povečini starejši, kar nas je utrdilo v prepričanju, da so prav ti nosilci izročila in narodne zavesti ter življenja z vsemi odtenki. A tudi mlajših ni manjkalo. V mašni daritvi smo se povezali z Bogom po Materi božji. Ponesli pa smo s seboj na romanje vse, kar so nam priporočili še posebej bolniki, starejši, osamljeni, mladi. Sodelovanje vseh v cerkvi, združeno s srečanjem s Kristusom v zakramentih, se je utrjevalo v pristnem veselju ob Belopeških jezerih ter po Beneški Sloveniji. O tem zadnjem potovanju se je večina udeležencev izrazila, da je bil dež, ki se je od časa do časa zlival, kar dobrodošel, »sicer bi bilo prelepo!«.

Mladi, še posebno iz družine skvatinj in skavtov, so s svoje strani potrdili svojo značilno pozornost za dobro drugih, tako s pripravo kot med shodom samim. Želeli bi, da bi govor škofovega vikarja izšel tudi v našem tisku. Saj ga bodo tako mogli pozorno brati tudi tisti, ki na shodu niso bili, zlasti bolniki in starejši.

Shod pa naj bi po svoji zamisli pripomogel k nadaljevanju tesne in odgovorne povezanosti med verskim doživljanjem v cerkvi in pri bogoslužju ter vsakadnjim življenjem, še posebno po naših družinah. Saj vsi vemo, kjerkoli že delujemo in živimo, da nas druži izrazito materinska skrb Marije, ki ima nebeške ključe za vse dobro. - *V. Ž.*

Papež je pozdravil romarje iz Postojne

Med skupno avdienco je papež v slovenskem jeziku pozdravil skupino romarjev iz Postojne: »Prisrčno pozdravljam skupino slovenskih romarjev iz Postojne v koprski škofiji, ki so tu med nami s svojim župnikom. Vesel sem vašega obiska, ki mi spričuje vašo vdanost in zvestobo božji Cerkvi. Želim vam, da bi se s tega romanja vrnili na svoje domove duhovno obogateni, potrjeni v veri, upanju in ljubezni. Moj apostolski blagoslov naj vas spremlja na zemeljski poti. Hvaljen Jezus!«

Z GORIŠKEGA

Vrh sv. Mihaela

Praznovanje vaškega zavetnika. Cerkev praznuje spomin sv. nadangela Mihaela 29. septembra, po novi uredbi bogoslužnega koledarja skupno z nadangeloma Gabrijelom in Rafaelom. Ker nosi prijazna vasica Vrh na kraški planoti svoje ime prav po sv. Mihaelu in je tudi v oltarju cerkve na Vrhu podoba sv. Mihaela, je tako ta mogočni nadangel zavetnik vasi in cerkve, kar je treba vsako leto tudi slovesno proslaviti. Letos je bilo cerkveno slavje v nedeljo 26. septembra.

Domači g. župnik je povabil za slavnostnega govornika letošnjega novomašnika dr. Antona Rustja iz Gorice, ki se je povabilu rad odzval. V pridigi je ob zgledu sv. Mihaela, ki se je z zvestimi angeli opredelil za Boga pokazal, kako je vsa zgodovina človeštva neprestano opredeljevanje za Boga ali proti Bogu, kar velja tudi za posameznika. Na koru so navdušeno pele mlajše in starejše pevke ter dale praznični maši svečano obeležje.

Poroka. V soboto 25. septembra sta se poročila v šmartinski cerkvi na Krasu Avguštin Devetak in Gabrijela Cottali. Poročil ju je šmartinski župnik g. David Ožbot ob somaševanju gabrskega župnika g. Jožeta Juraka, iz čigar fare je ženin. Izhaja iz ugledne družine Renata in Helke Devetak, ki vodita na Vrhu zelo znano in zelo obiskovano gostilno »Pri Čotovih«. Mladi Avguštin se je zadnja leta po odsluženju vojaškega roka z vso vnemo vrgel v gostinsko dejavnost, tako da smo lahko gotovi, da bo gostilna še vnaprej cilj številnih obiskovalcev. Narodno zelo zaveden se je udejstvoval v okviru društva »Danica« zlasti v športnem odseku. Nevesta, ki jo je pripeljal iz Martinščine in ga bo odslej spremljala v njegovem poklicu, pa izhaja iz družine, kjer je oče po rodu iz Brescie, mati pa iz omenjene vasi.

Vsa cerkvena slovesnost je potekala dvojezično, na koru pa je pel dekliški zbor z Vrha pod vodstvom ge. Magde Ferfolja Devetak. V slovenskem nagovoru je gabrsko-vrhovski župnik ženinu položil na srce zlasti dvoje: naj ljubi družino, ki jo ustanavlja in naj se zaveda, da od nje zavisi bodočnost človeštva, pa tudi naše narodne skupnosti, in naj nikdar ne pozabi, iz kakšnega narodnostnega debla je izšel. Narodnostno mešani zakoni naj bodo most med dvema narodoma, ki živita drug ob drugem, nikdar pa naj ne bodo povod za narodnostno odtujitev.

Zelo prisrčen je bil povratek mladega para na ženinov dom. Ob ponovitvi starih običajev sta se novoporočenca na volovski vpregi slovesno pripeljala pred gostilno »Pri Čotovih«, ker so mu vrhovski fantje napravili pregrado pred slavolokom. Šele ko se je dogovoril za odkupnino, je lahko mlado ženo pripeljal na svoj dom. Tam se je nato ob množični udeležbi povabljenih gostov — bilo jih je 140 — veselo praznovanje nadaljevalo do jutranjih ur.

Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova na novi življenjski poti, uspehov pri delu in zdravo družino, ki naj okrepi našo vrhovsko skupnost. - *jk*

Večnamenski center v ul. Baiamonti

V Gorici je Občinska podporna ustanova (ECA) imela v ul. Baiamonti svojo hišo za občane brez stanovanja. Tam so dobivali tudi hrano. Sedaj je ta hiša povsem prenovljena in moderno preurejena. V njej so prostori za rekreacijo, za rehabilizacijsko telovadbo, prostorna obednica, igrišče za balinanje, sobe za družinsko posvetovalnico, za socialno tajništvo, pa tudi lepo urejene enoposteljne in večposteljne spalnice ter tudi manjša stanovanja. Ta so namenjena tistim družinam, ki morajo iz svojih stanovanj, pa ne vedo kam.

Tako je omenil občinski odbornik za socialno skrbstvo Obizzi, ko je sklical na posvet zastopnike raznih dobrodelnih ustanov in rajonskih svetov v Gorici. Ti so se odzvali v lepem številu. Odbornik je v imenu občinske uprave želel slišati mnenje navzočih, kako naj bi se obnovljeni center najboljše uporabljal. Ti so dali ta in oni nasvet.

Občinska uprava v Gorici ima za oskrbo ostarelih več centrov. Prvi je dom počitka v Ločniku (Casa di riposo). Tam bivajo takšni, ki so ostareli in osamljeni, a samozadostni. Dobivajo celotno oskrbo. Potem je služba na domu. Takšni oskrbovanci dobivajo med tednom vsak dan kosilo po nizki ceni. Poleg tega jih parkrat na teden obiskujejo socialne delavke za nujna opravila v stanovanju. Onemogli, ki niso več samozadostni, imajo svoje mesto pri usmiljenih bratih v ul. Diaz. Sedaj je tu še Center v ul. Baiamonti.

Uspeh violinskega natečaja

Od 15. do 18. septembra je bil v našem mestu prvi mednarodni violinski natečaj »R. Lipizer«. Na njem je sodelovalo veliko število vpisanih mladih violinistov iz vsega sveta. Zlasti močna je bila udeležba z Daljnega vzhoda, namreč z Japonske in Južne Koreje. In prav mlade umetnice teh dežel so odnesle vse prve nagrade. Za njimi se je uvrstil iz Evrope ruski violinist, ki deluje v Avstriji. Na natečaju so sodelovali še violinisti iz Jugoslavije, Švedske, Nemčije, Poljske, Bolgarije ter seveda Italije.

V žiriji je bila vrsta mednarodno priznanih violinskih mojstrov, med njimi Slovenec Rok Klopčič. Zaključni večer je bil v nabito polnem avditoriju v soboto zvečer.

Srečanje tržaških in goriških volčičev in veveric

Ko smo se lani poslavljali ob koncu podobnega srečanja v Bazovici, smo trdno sklenili, da bomo izrabili vsako priložnost za ponovno srečanje. Taka priložnost se nam je zopet ponudila preteklo nedeljo.

V jutranjih urah ni bilo vreme nič kaj naklonjeno, saj so se težki oblaki podili po nebu, vendar nam to ni vzelo poguma. Že zelo zgodaj je začelo mrgoleti otrok po obširnem travniku za Zavodom sv. Družine. Več kot 150 otrok je s svojimi voditelji v dopoldanskem času uprizorilo več športnih iger. Dobro so se odrezali tržaški volčiči in veverice, saj so šle vse nagrade njim, le ena je ostala v Gorici.

Opoldne so imeli v kapeli zavoda sv. mašo, ki jo je daroval g. Marjan. Mladi so pri njej sodelovali s petjem, molitvijo in prošnjami. Čeprav so bili trudni, so pri maši bili zbrani in prejeli sv. obhajilo. Kot je ta hrana potrebna za dušo, je odlična »paštašuta« okrepila telo. Z velikim užitkom so pospravili kosilo, ki so ga pripravile dobre sestre, po kosilu pa so se še nekoliko poigrali in zabavali. Ne smem prezreti, da je bilo vreme ves dan lepo, le med mašo, ko smo bili v kapeli, je malce porosilo.

Prav zaradi takega vremena smo lahko izvedli ves začrtani program. Popoldne je g. Marjan vrtel v dvorani film o Petrčku in sv. pismu, v veliko veselje in zabavo otrok. Po filmu smo razdelili zmagovalcem športnih iger diplome. Približno štiri je bila ura, ko smo se začeli poslavljati, saj so tržaški prijatelji morali na vlak. Po pesmi slovesa smo si še zadnjič podali roke in prepričan sem, da veste, kaj smo si obljubili... - *Pojoči Nosorog*

Števerjan

Smrt. V sredo 29. septembra smo pokopali Lojzeta Gravnarja, starega 52 let. Pokojni je vodil posestvo baronice Tacco in pa gostilno na Dvoru. Upal je, da bo spravil še letošnjo trgatev in potem pustil službo, ker se ni več čutil pri pravem zdravju. Toda v soboto 18. septembra je v kleti tako nesrečno padel s soda, da je obležal v nezavesti, iz katere se ni več prebudil. Prepeljali so ga v videmsko bolnišnico, kjer je umrl preteklo nedeljo.

Lojze Gravnar je po zadnji vojni bil več let v Avstraliji. Ko se je vrnil domov, se je poročil z domačinko Ivo Gabrovec in prevzel upravo posestva pri baronici Tacco. Bil je vesten gospodar in dober oče, veselega značaja. Ženi in hčerki naše sožalje.

Življenjski jubileji. Brici se lahko ponašamo tudi z lepimi življenjskimi jubileji. Tako je v avgustu praznovala 80 let življenja Terezija ali pd. Žinca Hlede vd. Knez, mati profesorice ge. Helene. Marsikaj hudega je prestala v življenju, saj je med drugim ostala dvakrat vdova, a je kljub temu še čvrsta in redna obiskovalka Števerjanske cerkve.

Enak jubilej je v tem mesecu obhajal Jožef Perin, ki ga poznajo ljudje po celih Brdih. Rojen v Medani je po vojni ostal tostran meje in kmalu postal upravnik posestva baronice Tacco v Števerjanu. Na tem mestu je ostal 20 let, ko se je upokojil. Sedaj živi pri sestri v Krminu, vendar ni še opustil dela in slovenskih prireditev. Ko smo mu čestitali k visokemu življenjskemu jubileju, je bil ravno na delu v Dvoru; pomagal je pri letošnji trgatvi in si ni vzel časa za daljši razgovor. Jožef Perin izredno ljubi slovensko besedo, tiskano in govorjeno. Zato ga je videti na vseh slovenskih prireditvah v Gorici. Tudi v Ljubljano gre kdaj v Dramo ali Opero.

Naj oba jubilanta živi Bog še veliko let.

Športni teden. Pa še to povejmo, da se je preteklo nedeljo 26. septembra začel tradicionalni športni teden, ki je namenjen samo Števerjancem. Športne nastope so začele dekleta z nogometno igro med Britofom in Dolenjim koncem. Za njimi so nastopili dečki prav tako v nogometu. Zaključek športnega tedna bo prihodnjo nedeljo ob 11. uri po maši. Vsem športnikom veliko sreče.

Ali res ni mogoče urediti ceste na Sv. goro?

V zadnji »Družini« se v pismu uredništvu neki prijatelj Sv. gore vprašuje, ali res ne bi bilo mogoče popraviti ceste, ki je v sedanjem stanju kriva, da obisk romarjev pada. Dela seveda ne bi zmogla uprava svetišča na Sv. gori, pač pa bi vsa Slovenija lahko nekaj storila. Na ta način bi verni Slovenci pokazali ljubezen do božje Matere in spoštovanje do prednikov, ki so s tako ljubeznijo postavili veličastno svetišče na Skalnici. K takemu delu bi prav gotovo tudi verniki iz zamejstva radi priskočili na pomoč.

Zahvala

Misijonar Ivan Štanta se je v četrtek 23. septembra poslovil od Gorice in se vrnil v svoj misijon na Madagaskarju. Ob slovesu se iskreno zahvaljuje vsem, ki so mu v času njegovega šestmesečnega bivanja doma tako velikodušno priskočili na pomoč za njegove vernike, bolnike, gobavce in jetnike. Posebna zahvala gre tistim, ki so prispevali obleko in zdravila.

Naši bratje Poljaki

Ljudski radio Gorica, ki oddaja v slovenskem jeziku vsak večer na valovni dolžini 97,5 Mhz od 20. do 22. ure, vabi, da prisluhnete njegovim četrtkovim oddajam v oktobru. V sredini programa (približno ob 21. uri) bodo na razporedu sledeče oddaje:

7. oktober: Lech Walesa in sindikat Solidarnost.

14. oktober: Maksimilijan Kolbe - novi poljski svetnik.

21. oktober: Kardinal Štefan Wyszynski in njegova osebnost.

28. oktober: Kardinal Štefan Wyszynski in Poljska.

Oddaje sta pripravila Niko in Ambrož.

Natečaj za zborovske skladbe

Kot je bilo javljeno, je Zveza slovenske katoliške prosvete 1. marca letos razpisala natečaj, namenjen izvirnim skladbam za mešane, moške in ženske zbore. To je drugi tak natečaj, ki ga je razpisala ZSKP in se ga lahko udeležijo vsi slovenski skladatelji, živeči v Italiji in Avstriji.

Natečaj se bo kmalu zaključil, zato naj, kdor se ga namerava udeležiti, pošlje svoje skladbe v petih izvodih na naslov:

Zveza slovenske katoliške prosvete
Unione culturale cattolica slovena
Fermo posta - 34170 Gorica/Gorizia
Italia

do vključno 31. oktobra 1982.

V nedeljo 3. oktobra ob 14,15
bo v PODGORI ob prazniku rožnovenske Matere božje

MARIJANSKA PROCESIJA

Slavnostni govor bo imel novomašnik dr. Anton Rustja. Po procesiji bo koncert godbe na pihala iz Nabrežine, Praznik štrukljev z domačo kapljico in bogat srečolov. - Vabljeni!

Knjižne novosti v Katol. knjigarni v Gorici

Verski razgovori s starši mladostnikov. Delovni pripomočki za katehezo staršev mladostnikov.

T. Hauser: Ob čem usmerjam svoje življenje.

Snoj: Kateheza kot celostni vzgojno izobraževalni proces.

Kockerols: Verska vzgoja v družini.

Saris: Družina se pripravlja na prvo obhajilo.

Slovenska pesem. V rokah imaš izbran šopek slovenskih pesmi. To je darilo narodne preteklosti.

Leksikon: Geografija.

Leksikon: Okolje.

Žerjal: Gladež.

Mermolja: Z zvezdami v žepu.

Kavčič: Živalski krog.

Košuta: Tri igre za glas.

Brenk: Črne zgodbe.

Tomić: Moje okolje v slikah. Delovni lističi za predšolske otroke.

Tomić: Pokaži kaj znaš. Delovni lističi za predšolske otroke.

J. Kugy: Dal tempo passato. Aus vergangener Zeit.

Sgorlon: Fiabe friulane.

Milani: Mi sono innamorata di Mosca.

Frossard: Dio esiste, io l'ho incontrato.

Frossard: C'è un altro mondo.

Osgnach: Il Matajur e la sua gente. Una vita - una lotta da ricordare.

Invito a Gorizia. Vodič mesta Gorice.

★

OBVESTILA

Papir, cunje in karton bodo Slovenski goriški skavti pobirali po Gorici v soboto 2. oktobra popoldne za misijone. Svoj naslov sporočite kakemu voditelju, pri Sv. Ivanu ali po tel. 83515 in 32075.

Seja Zveze slov. katol. prosvete bo na sedežu v ponedeljek 4. oktobra ob 20.30.

Pevske vaje mladinskega zbora »Kekec« se bodo začele v sredo 6. oktobra ob 15. uri v spodnjih prostorih Katoliškega doma. Vabljeni vsi učenci in dijaki med 8. in 13. letom starosti, ki imajo veselje do petja in ki so radi v družbi.

V Gorici bo mesečna maša za edinost v ponedeljek 4. septembra ob 17. uri v Zavodu sv. Družine. Vabi ACM - Gorica.

Društvo slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 4. oktobra začelo v Peterlinovi dvorani svojo novo sezono. Prvi večer bo posvečen kritičnemu obračunu letošnje Drage ter razgovoru o novem programu. Začetek ob 20.15.

Mesečna maša za edinost bo v Trstu, Marijin dom v ul. Risorta 3 v ponedeljek 4. oktobra ob 17.30. Sledil bo razgovor o Slomšku.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu obvešča, da bo mesečna maša za duhovske poklice v četrtek 7. oktobra ob 5. uri v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu.

Sv. maša za Slovence v Milanu. Po poletnem premoru bo sv. maša za Slovence v Milanu in okolici v nedeljo 10. oktobra ob 16. uri v cerkvi sv. Tomaža v ul. Broletto (vhod iz ul. S. Tomaso 2). Evharistično slavje bo vodil novomašnik dr. Anton Rustja, do nedavnega tudi sam član slovenske milanske diaspore. Bralce prosimo, da obvestijo slovenske sorodnike in znance, ki tam živijo. Prisrčno vabljeni vsi.

Otroška revija »Pastirček« izide v začetku oktobra. Vsi kateheti je bodo dobili toliko izvodov, kolikor lani, če prej ne sporočijo morebitnih sprememb. Uprava Pastirčka prosi, da bi gg. katehetje poravnali obveznosti za lansko šolsko leto, ker nekateri tega niso še storili. Hvala!

Misijonska nedelja bo letos 24. oktobra. Ta dan bo v Gorici tudi misijonska prireditev s srečolovom.

Povišanje poštnih pristojbin. S 1. oktobrom bo treba na pisma prilepiti znamko za 350 lir (do sedaj 300). Razglednice bo treba frankirati z 250 lirami (do sedaj 200); tiskovine do 20 g bodo zahtevale znamko zo 150 lir.

Oddaja »Vera in naš čas«. Od nedelje 3. oktobra bo priljubljena verska oddaja »Vera in naš čas«, ki je bila zadnja leta ob sobotah ob 18.45 spet ob nedeljah in sicer od 11.15 do 11.30. Da je prišlo do te spremembe, ki smo si jo vsi želeli, gre zasluga predvsem posredovanju tržaškega škofa L. Bellomija.

Širite „Katoliški glas"

DAROVI

Za Katoliški glas: N. N., Gorica 50.000; Marija Antonac, Trst 11.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Matilda Mravle namesto cvetja na grob Estere Čubej 8.000 lir.

Za Pastirčka: družbenica N. N., Gorica 50.000; N. N. 70.000 lir.

Namesto cvetja na grob Estere Čubej darujeta Zofija in Afra tako za Katoliški glas kot za cerkev sv. Ivana v Gorici vsaka po 10.000 (skupaj 40.000) lir.

V spomin Franca Češčuta: ravnatelj, učno in neučno osebje učiteljišča »S. Gregorčič« za Katoliški glas in za združenje krvodajalcev, sekcija Sovodnje po 55.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: ob krstu Veronike družina Jazbec 50.000; ob pogrebu Ludvika Pertot 10.000; Milica Frančiška v spomin pok. župnika Srečka Rejca 20.000; N. N. 10.000; Terčon 5.000; Vera Verri 10.000; ob pogrebu Fani Terčon 10.000; ob pogrebu Gizele Terčon 30.000; v spomin B. F. 5.000 lir.

N. N., Salež za katoliški tisk in za misijone po 10.000 lir.

Za cerkveni zbor na Opčinah: Marija Coccoli 20.000 lir.

Za cerkev na Banah: N. N. ob obletnici materine smrti 10.000; Karmela in Mario ob zlati poroki staršev Albine in Romana 20.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Zmaga Malalan 20.000; Viktorija Sosič 20.000; Lenči Sosič-Repinc 20.000; N. N. v spomin na Antona Hrovatina 5.000; hči Iva v spomin na starše Jožefa in Nežo Golob 10.000; Zora dragemu Antonu v spomin 20.000; oče Anton ob 31. obletnici smrti sina Giordana 50.000; Saško Ferluga ob poroki 50.000; Netka Škerlavaj 10.000; N. N. ob Marijanskem shodu 80.000; N. N. 500; N. N. ob romanju na Staro goro 40.000; Marija Sosič ob svojem 88. rojstnem dnevu v spomin na sina Ivana in soseda Mariota 20.000; družina Malalan 3.000; družina Signoracci 5.000; Emilija Hrovatin 10.000; družina in botri ob krstu Marka Zupana 200.000; N. N. italijanskega jezika 10.000; razni 41.000; Stella Danieli za cvetje ob Marijanskem shodu 15.000; Vinko Levstik ob poroki hčerke Mirjam z dr. Edijem 100.000; družina Pegan v spomin na očeta in sorodnika Viktorja Jamšek 50.000; N. N. 50.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Nadalina Borjan Ferluga v spomin na mamo Bernardo 3.000 lir.

V počastitev spomina svoje drage učiteljice Alojzije Brana daruje Ksenija Levak z družino za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu 50.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu: N. N. 40.000; dve neimenovana vsak po 5.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: N. N., Trst 10.000; N. N., Mačkolje 10.000; N. N., Trst 5.000; S. Ambrožič, Trst 50.000; Viktorija Vascotto, Trst 20.000; Marija Primožič, Trst 10.000; Ivana Stančič, Trst 5.000, Otilija Germani, Trst 2.000; Frančiška Dodič, Trst 1.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Erminij Kuret za obletnico mamine smrti 5.000; Marija Senica 5.000; Vera Turk ob poroki Elizabete in Igorja 10.000; sorodniki s. Amabilis ob 25-letnici njenih redovnih obljub 20.000 lir.

Za Sv. goro: Rezi Marušič v spomin na drago prijateljico Viktorijo Čevdek 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Spored od 3. do 10. oktobra 1982

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Veliki orkestri. 10.30 Mladinski oder: »Emil in detektivi«. 11.00 Sestanek z... 11.15 Vera in naš čas. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Nediški zvon. 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Dodaj življenje letom, ne samo leta življenju! 8.45 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Gledališki glasovi po stezah spominov. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.30 Glasbene skice. 14.55 Naš jezik. 15.00 Šport. 16.00 Rock. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Od Milj do Devina.

Torek: 8.10 Povejmo še kaj o otrocih. 8.45 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Od Milj do Devina. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.30 »O dečku, ki se ni znal smejati«. 16.00 Arhitektura in arheologija. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 O glasbeni umetnosti. 18.00 Tone Peršak: »Pokojnik«.

Sreda: 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih. 8.45 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Pod Matajurjan. 13.20 Nacionalno vprašanje v zadnjih desetletjih c. k. Trsta. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.55 Naš jezik. 15.00 Dijaška tribuna. 16.00 130 let Družbe sv. Mohorja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Na goriškem valu.

Četrtek: 8.10 Slovenci v Ameriki. 8.45 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Na goriškem valu. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.30 Otroški kotiček: »To je pa laž!« 15.00 Beseda ni konj. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtkova srečanja.

Petek: 8.10 Četrtkova srečanja. 8.40 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Pogovori o kulturi. 13.20 Naša gruda. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.55 Naš jezik. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki. 18.40 Kako ti je ime?

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.40 Glasbena matineja; vmes: Kako ti je ime? 9.00 Sobotni trim. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 D. Jančar: »Galjot«. 14.30 Otroški kotiček: »Najdihojdica«. 15.00 Iz studia neposredno. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Fran Milčinski: »Brat Sokol«.

•

Za misijon p. V. Kosa: N. N., Opčine 15.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob smrti in pogrebu naše mame in none

Ester Čubej

Posebno zahvalo smo dolžni msgr. Močniku za mašo in pogrebne obrede, pevcem, darovalcem cvetja in v dobre namene ter vsem, ki so se udeležili pogreba.

Gorica, 25. septembra 1982

Žalujoči sin z družino

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**
Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice: 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI